

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 2 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ2 (Α΄- Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ)

ΟΔΗΓΙΕΣ

Στη συνέχεια, σας δίνεται ένα κείμενο που αναφέρεται στο φαινόμενο της παιδικής εργασίας. Αφού το διαβάσετε:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που σας δίνονται. Μπορείτε, αν το επιθυμείτε, να χωριστείτε σε δύο υποομάδες και να μοιράσετε μεταξύ σας τα αποσπάσματα και τις ερωτήσεις στις οποίες θα απαντήσει η κάθε υποομάδα. Οι ερωτήσεις είναι κοινές για όλα τα αποσπάσματα.
2. Να γράψετε ένα πολύ σύντομο κείμενο, το οποίο θα περιλαμβάνει λίγες πληροφορίες για την ιστορία του Όλιβερ και, συνοπτικά, τις απαντήσεις που δώσατε στις ερωτήσεις. Το κείμενο θα αρχίζει έτσι: «Η ομάδα μας ασχολήθηκε με την ιστορία του Όλιβερ, η οποία έχει ως εξής...», και θα ακολουθούν οι απαντήσεις στις ερωτήσεις.
3. Να ορίσετε μεταξύ σας 1 άτομο για την παρουσίαση του τελικού κειμένου σας. Σε τυχόν ερωτήσεις των άλλων ομάδων μετά την παρουσίασή σας, να είστε έτοιμοι να απαντήσετε όλοι.
4. Πριν την παρουσίασή σας, να τοποθετήσετε την πινέζα σας στο χάρτη.
5. Ο χρόνος που έχετε στη διάθεσή σας είναι έως το τέλος της διδακτικής ώρας.

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΪΣΤ (Αγγλία, 1837)

Α. Ο Όλιβερ Τουϊστ στο Πτωχοκομείο.

...«Μικρέ», είπε ο κύριος από την ψηλή πολυθρόνα, «άκουσέ με. Ξέρεις ότι είσαι ορφανό, έτσι δεν είναι;»
«Τι θα πει αυτό κύριε;», ρώτησε ο φτωχός Όλιβερ.

«Το παιδί είναι πραγματικά ανόητο – ακριβώς όπως το σκέφτηκα», είπε με πολύ αποφασιστικό τόνο στη φωνή του ο κύριος με το λευκό γιλέκο. Αν υποθέσουμε ότι υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι ευλογημένοι με το χάρισμα να καταλαβαίνουν από διαίσθηση το χαρακτήρα των συνανθρώπων τους, ε, τότε ο κύριος με το λευκό γιλέκο ήταν αναμφισβήτητο το κατάλληλο πρόσωπο για να πει τι είδους άνθρωπος στεκόταν μπροστά του.

«Σιωπή!», είπε ο κύριος που είχε μιλήσει πρώτος. «Ξέρεις ότι δεν έχεις πατέρα ή μητέρα και ότι σε μεγάλωσε η ενορία, έτσι δεν είναι;»

«Μάλιστα κύριε», απάντησε ο Όλιβερ, κλαίγοντας με αναφιλητά.

«Μα γιατί κλαίς;», ρώτησε ο κύριος με το λευκό γιλέκο. Πραγματικά, το θέαμα ήταν πολύ περίεργο. Για ποιο λόγο θα μπορούσε να κλαίει το παιδί;

«Ελπίζω ότι κάθε βράδυ κάνεις την προσευχή σου», είπε ένας άλλος κύριος με άγρια φωνή, «και ότι προσεύχεσαι για τους ανθρώπους που σε ταΐζουν και σε φροντίζουν σαν σωστό χριστιανό».

... «Λοιπόν! Εδώ ήρθες για να μορφωθείς και να μάθεις μια χρήσιμη τέχνη», είπε ο κοκκινομούρης κύριος από την ψηλή πολυθρόνα.

«Γ' αυτό θ' αρχίσεις να μαζεύεις στουπιά από αύριο το πρωί στις έξι», είπε ο βλοσυρός κύριος με το λευκό γιλέκο.

Γ' αυτές ακριβώς τις δύο ευλογίες που του έδωσαν δηλώνοντας απλώς ότι θα μάζευε στουσιά, ο Όλιβερ έκανε μια βαθειά υπόκλιση μετά από υπόδειξη του επιτρόπου, και τον οδήγησαν βιαστικά σε ένα μεγάλο θάλαμο. Εκεί ξαπλωμένος σε ένα σκληρό, χοντροφτιαγμένο κρεβάτι, έκλαψε με λυγμούς μέχρι που τον πήρε ο ύπνος. Τι υπέροχη εικόνα των τρυφερών νόμων αυτής της προνομίουκας χώρας! Επιτρέπουν στους φτωχούς να κοιμούνται!

Β. Ο Όλιβερ Τουίστ νοικιάζεται από το Πτωχοκομείο στον καπνοδοχοκαθαριστή κ. Γκάμφιλντ.

«Γ' αυτό εδώ το παιδί, κύριε, που η ενορία θέλει να το μάθει τέχνη», είπε ο κύριος Γκάμφιλντ.

«Α, μάλιστα, άνθρωπέ μου», είπε ο κύριος με το λευκό γιλέκο, με ένα συγκαταβατικό χαμόγελο στα χείλη του. «Τι θέλεις να σου πω γ' αυτόν;»

«Αν η ενορία θα ήθελε να μάθει μια σωστή, ευχάριστη τέχνη σε μια καλή και τίμια δουλειά όπως το καθάρισμα των καμινάδων», είπε ο κύριος Γκάμφιλντ, «εγώ χρειάζομαι ένα μαθητευόμενο και είμαι έτοιμος να τον πάρω».

... «Είναι βρώμικη δουλειά», είπε ο κύριος Λίμπκινς, αφού ο κύριος Γκάμφιλντ επανέλαβε για μια ακόμη φορά την επιθυμία του.

«Πολλά μικρά παιδιά έχουν σκάσει μέσα σε καμινάδες μέχρι τώρα», είπε ένας άλλος κύριος.

«Αυτό έγινε γιατί κατάβρεχαν το άχυρο πριν να το ανάψουν στην καμινάδα, για να τους κάνουν να ξανακατέβουν», είπε ο Γκάμφιλντ. «Έτσι βγαίνει καπνός και όχι φωτιά, και βέβαια ο καπνός καθόλου δεν κάνει ένα μικρό παιδί να ξανακατέβει. Το μόνο που κάνει είναι να το ζαλίζει και να το κοιμίζει, και αυτό του αρέσει κιόλας. Τα παιδιά είναι πολύ πεισματάρικα και τεμπέλικα πλάσματα, κύριοι, και δεν υπάρχει τίποτα καλύτερο από μια λαμπερή φωτιά, για να τα κάνει να κατέβουν ολοταχώς. Αφήστε που είναι και ανθρωπιστικό, γιατί, ακόμα και αν κολλήσουν στην καμινάδα, μόλις αρχίσουν να ψήνονται τα πόδια τους, θα παλέψουν όσο πιο πολύ μπορούν για να λευτερωθούν».

Γ. Το επόμενο πρωί, μια νέα ανακοίνωση ενημέρωνε το κοινό ότι ο Όλιβερ νοικιαζόταν και πάλι και ότι όποιος τον έπαιρνε θα έπαιρνε μαζί και το ποσό των πέντε λιρών.

Δ. Ο Όλιβερ Τουίστ νοικιάζεται και πάλι από τον κ. Μπαμπλ του Πτωχοκομείου στον νεκροθάφτη κ. Σουέρμπερρυ.

«Με την ευκαιρία», είπε ο κύριος Μπαμπλ, «μήπως ξέρεις κανένα που να θέλει βοήθ; Η ενορία δίνει για μαθητευόμενο ένα παιδί, που αυτή τη στιγμή της είναι σκέτο βάρος, πέτρα στο λαιμό της ενορίας, θα έλεγα. Και με όρους γενναιόδωρους, κύριε Σουέρμπερρυ, πολύ γενναιόδωρους!» Την ώρα που μιλούσε ο κύριος Μπαμπλ, είχε σηκώσει το μπαστούνι του προς την ανακοίνωση και το χτύπησε χαρακτηριστικά τρεις φορές στις λέξεις «πέντε λίρες»: αυτές ήταν γραμμένες με πολύ μεγάλα κεφαλαία γράμματα.

... «Λοιπόν», απάντησε ο εργολάβος, «σκεφτόμουν ότι, αφού πληρώνω τόσα γ' αυτούς, έχω το δικαίωμα να βγάλω κι εγώ κάτι απ' αυτούς, κύριε Μπαμπλ. Έτσι λοιπόν... ε, σκέφτομαι να πάρω εγώ το παιδί».

Ο κύριος Μπαμπλ άρπαξε το νεκροθάφτη από το χέρι και τον οδήγησε μέσα στο κτίριο. Ο κύριος Σουέρμπερρυ κλείστηκε σε μια αίθουσα και μίλησε με το συμβούλιο για πέντε λεπτά. Εκεί κανόνισαν να πάει μαζί του ο Όλιβερ το ίδιο βράδυ και να είναι «υπό δοκιμή», πράγμα που, στην περίπτωση ενός μαθητευόμενου της ενορίας, σημαίνει ότι, αν το αφεντικό του έκρινε, μετά από μια μικρή δοκιμαστική περίοδο, ότι το παιδί μπορούσε να κάνει αρκετή δουλειά, ώστε να βγάζει τα έξοδά του για το φαγητό που θα έτρωγε, αυτός θα μπορούσε να τον κρατήσει για μερικά χρόνια και να τον κάνει ό, τι θέλει.

Το ίδιο βράδυ οδήγησαν το μικρό Όλιβερ μπροστά στους «κυρίους», που τον πληροφόρησαν ότι θα έφευγε την ίδια νύχτα και θα πήγαινε ως βοηθός γενικών καθηκόντων σε ένα γραφείο κηδειών. Ακόμα του είπαν ότι, αν παραπονιόταν για την κατάστασή του ή αν τολμούσε να ξαναγυρίσει στην ενορία, θα τον έστελναν στα καράβια, για να πνιγεί ή να του σπάσουν το κεφάλι, ανάλογα. Ο μικρός έδειξε τόση λίγη συγκίνηση στα λόγια αυτά, που όλοι τότε συμφώνησαν ότι ήταν ένας σκληρόκαρδος αλήτης και διέταξαν τον κύριο Μπαμπλ να τον πάρει αμέσως από μπροστά τους.

(Αποσπάσματα από το βιβλίο του Καρόλου Ντίκενς, *Όλιβερ Τουίστ*, τόμ. Α', εκδ. Πατάκη)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πότε διαδραματίζεται η ιστορία του Όλιβερ;
2. Σε ποια χώρα;
3. Ποια είναι η ηλικία του; (αν δεν προκύπτει από το κείμενο γράψτε την ηλικία στην οποία πιστεύετε εσείς ότι είναι)
4. Σε ποιες δουλειές εργάζεται;
5. Για ποιους λόγους εργάζεται;
6. Ποιες είναι οι συνθήκες εργασίας του;
7. Ποια είναι η αμοιβή του; (αν υπάρχει)
8. Ποια δικαιώματα πιστεύετε ότι στερείται ο Όλιβερ;